

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10. П. пош.
Конто почт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Решення не звертається.

ПЕРЕПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 9-00 зод.
Трирічно 25-00 „
Піврічно 13-00 „
Річно 25-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зод., Австрії 7-50 зод.,
Залиш адреса і зод.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Не вистарчить, що Ви виповіли в ПЗУВ
обезпечення 1/3 частини вартості своїх бу-
дівель і П. обезпечили в
Т-ві Взаємних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.
Ви ще мусите найдалше до дня 25. грудня
ц. р. викупити свою будинкову полісу
в „Дністрі“ на 1931 р., бо інакше Ваше
обезпечення в „Дністрі“ буде неважне
і в цілості перейде до ПЗУВ.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий“
у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефоні: 433. — Конто
Почтової Ш. 143.467).
як Центральна Каса українських кооперати-
вних приймає вкладки омадності, обезпечує їх у
твердій валюті та поміщує у наших коопера-
тивах, щоби піднести господарський розвій укра-
їнського народу.
2297

Вимога хвили.

Львів, 8. грудня 1930.

Кожний нарід має свої завдання і свої цілі,
які виконує протягом якогось часу. Так і ми,
українці, маємо свої завдання і свою мету, до
якої прямуємо серед більших чи менших трудно-
щів і перешкод. Наші змагання, як і змагання
кожного іншого народу, є вислідом цілого нашо-
го минулого життя, вислідом нашого зросту і по-
ступу, нашої зрілості і свідомості свого влас-
ного національного „я“. Ось ще не так давно у
нас було обмаль інтелектуальних сил і до свідомих,
активних українців причислялися лише нечи-
сленні олімпісти або дрібні гуртки. А нині ті часи
уже далеко поза нами. Українська національна
ідея вістихнула просто силою заволоділа як-
найширшими масами, опанувала їх на всіх без-
виїмків просторах українських земель. Тепер ми
маємо цілі кадри найрізноманітніших фахівців,
тепер ми маємо мільони людей, що звуть себе
гордо українцями, не зважаючи на те, чи ця на-
зва комусь подобається, чи ні.

Українська національна свідомість поши-
рюється нестримно в усіх кругах нашого народу
і того стихійного процесу ніхто не в силі спини-
ти. І на Вел. Україні, і на українських землях у
Польщі, і на Буковині та в Бессарабії, і на За-
карпатті, і серед нашої заокеанської еміграції —
усюди йде живий процес організації україн-
ської нації. Усюди й на всіх ділянках національ-
ного життя йде велика праця. Між нами з року
на рік, з дня на день, менше таких, які блука-
ють у невідомості чи зневірі, які не знали,
„що ми, чийх батьків діти“...

Нема сумніву, що велику, коли не найваж-
нішу, роль в поширенні і поглибленні україн-
ської нац. свідомості серед найширших мас на-
роду відіграє рідна газета і рідна книжка. Газета
дає нам побіжні відомості і інформації з різних
ділянок життя, книжка знайомить нас ближче
і основніше в такою чи іншою галузю знання і є
дорогоказом, остерогою на майбутній час, „за-
повітом одного покоління другому“. Вагали
треба сказати, що друковане слово є могутнім
чинником у розвитку кожного народу, бо воно в
першу чергу формує його світогляд, воно виховує
свідомих людей, звичайних „зідців хліба“, на сві-
домих своїх завдань, активних громадян.

В нинішньому процесі організації нашого
народу нові обставини вимагають від кожного
українця знання не тільки життя місцевого,
життя одної закусини, але повного життя еконо-

мічного, культурно-освітнього і політичного на
всіх тих територіях, де живуть українці менше
чи більше компактною масою. Це знання може
нам дати нині тільки друковане слово, тільки
українська книжка і газета.

На жаль, саме під цим оглядом у нас не все
гаразд. Не хочемо тут повторювати того всього,
що про цю справу писалося вже у нас при різ-
них нагодах, не хочемо виступати наново з об-
винуваченнями на адресу нашого громадянства.
Але маємо нині хіба право звернути увагу ши-
роких кругів нашої читачої публіки на ту об-
ставину, що багато наших видавничих закладів
у важкому положенні саме з вини своїх чита-
чів. З різних сторін чуємо, що читачі і abbon-
ти української преси не виконують своїх обов'яз-
ків супроти свого органу, що в останніх часах
появно зменшилися. Попит за українською
книжкою. Коли такий стан можна було б оправ-
дати в попередніх місяцях, то нинішні дні повин-
ні чейже заставити українське громадянство
виконати свій обов'язок, а зокрема направити
всі свої заведбання супроти рідної газети і рід-
ної книжки.

Чуємо не раз нарікання на українські ви-
давництва, що вони, мовляв, такі і сякі, що вони
не дорівнюють ніяк чужинським виданням то-
го самого покроя. В тих наріканнях — нічого
сховати — багато правди, але яну за такий
стан повосить у першу чергу українські читачі.
Якби наші люди почувалися до такого самого
обов'язку супроти рідного видавництва, як чу-
жинці, якби вони любили і піддержували своє
друковане слово так, як це роблять усюди на за-
ході, то — нема сумніву — не малиб найменших
причин до нарікань.

Про кінці кілька слів до читачів нашого
органу, які хіба мусять нам признати, що веде-
мо нашу важку і повну відповідальність працю,
особливо в останніх місяцях, з повним напру-
женням наших сил і наших нервів. Ми стараємо-
ся виконати наш обов'язок супроти наших чита-
чів у цих важких часах з найбільшою совісно-
стю і по змозі наших найкращих сил. Хоч як
ми стараємося уникнути твердого, цензурського
оцінювання, який тяжить над нами ваче меч Дамо-
кля, наш орган піддав досі аж 34 конфіскаціям,
що принесли нам немало матеріальних страт.
Думаємо, що всі вірні читачі „Діла“ і всі наші
численні прихильники візьмуть це під увагу і
виконать також свій обов'язок супроти свого
органу.

Годі мовчати.

З приводу перенесення

українського вчителства.

Під нинішню пору, коли всі культурні наро-
ди приважують найбільшу вагу до відповідного
виховання свого молодого покоління і дбають
за це, аби молодь побирала освіту в рідній мові
та плекала рідну культуру при допомозі рідно-
го учителя, — ми, українці, позбавлені цього
права. Пішла широка філя проти учительства
української народності, і то в цей мент, коли
польський нарід і польське учительство свят-
кують 25-ліття боротьби за польську школу і
польського учителя в часів кураторів Анухти-
нів і ін. під російським пануванням на поль-
ських землях.

До нас доходить тепер щодля сумні вісті
про масове перекидування українського учите-

ства на чужі території, і то учительства, що ви-
значувалося найкращими характеристиками, вели-
кою ревністю і працьовитістю, а навіть аполі-
тичністю. Все це робиться на основі нібито за-
кону, бо учительської прагматики — для „доброї
школи“. Цей закон у попередній соймовій каден-
ції як слід освітлювали наші соймові послан-
ці, зокрема пос. Великанович, який у спеціальному
внеску домагався зновелювання цього закону.
Що б'явше; навіть санацийний табір признавав,
що того закону надживало, але справа наслід-
ком передчасного розв'язання союму не могла
в нічому змінитися. Велику яву помістять тут
дехто з польського вчителства в соймі (чи не
пос. Смулковський?), бо саме вчителі „Зьвол-

зку“ грали на проволоку в цій справі і своє о-
сягнули.

Нині повторяться 1924-ий рік, часи пану-
вання Ст. Грабського як міністра освіти. Тоді
перекинуто около 40 наших учительських сил
на етнографічно польські території, а нині —
протягом жовтня і листопада — по наших ін-
формаціям, вже перекинуто 25 найінтелектуаль-
ніших українських учительських сил, головна ж
станіславівського воєводства.

Нижче подаємо деякі конкретні факти на
доказ, що міністр освіти не мав основ користу-
ватися § 58 учит. прагматики і що мабуть ула-
жувати невірних інформацій та фальшивих
внесків льокальних чинників. І так:

1) **ТУРЧАНЩИНА.** Перенесено п. *Анну*
Пручову до повіту Осьвенімі; її муж мусів за-
житися в Западці. Вона нічим не провинилася,
а в громадянському житті майже не брала уча-
сти. — *Хаджай Володимир* перенесений з Во-
логодського повіту і розлучений з жінкою.
Хаджай був араковим учителем, а ціла його
„провина“ — як в допитах виявив інсп. Бере-
гівський (відомий елек і україножер) — була
в тому, що місцеве парубочтво не відсувалося
до „Стисельца“ (поляків у селі нема ані і проц.),
а також ревно поборював п'янство, чим не міг
бути вдоволенний поляк кошмар і громадянський
писар в одній особі. — *Кузьма Іван* перене-
сено до Познанщини. Вона хоро і не анга-
жувалася в політичному житті, а в школі була
одною з найкращих учительських сил. Мабуть
було але, що нарід до неї горнувся за її працю
в школі. Не мала ніколи найменших дохо-
дів. — *Ковалівський Микола* в Любихорі, селі
найдальнім в горах, поборював неграмотність
і п'янство. Був працьовитим і коважним учи-
телем. Перенесли його в краківську Кураторію.

2) **ДОЛИНЩИНА.** *Чолій Володимир* з Пере-
гінської перенесений до повіту Кельце. Тепер він
розлучений з жінкою, хорою на серце, а сам він
хорий на нерви, жолудок, і є до того з воїною
протесою. Одинок мабуть провиня його в тому,
що був головою філії „Сільського Господаря“. —
Паньків Михайло з Перегінської перенесений до
Люблинщини. Інспектор Ковалівський докоряв йо-
му, „же пишастає з особами врого успосібомени
до панства“, але як Паньків домагався сіл-
ства, то інспектор мовчав, а тепер його перене-
сли. — *Біловор Філімон* з Тростяни перене-
сений до Шичова (Кельцке), розлучений з жін-
кою. Не має ніколи найменших замітів. — *Мико-
ла Іван* з Перегінської перенесено до Лю-
блинщини. Не мала проти себе ніяких замітів.

3) **НАДВІРНЯНИЩИНА.** *Лилик Іван*, учи-
тель 7-класової школи в Надвірній, перенесений
до села в Кельцке. Це один з найповажніших
учителів. Був членом Повітової Шкільної Ради,
мав усі учительські іспити і назначався небу-
дуючим інтелектуальним та совісним виконуваним
своїх обов'язків. Цікаво було почути від п. мі-
ністра, які тут були мотиви „доброї школи“. —
Моравецький Михайло з Ланчиня до повіту
Скерневіце. Мав 29 літ служби та виховав там
кілька поколінь, а нині показався „шкідли-
вим“. Про його адачу казав свідчать отсі слова
пропанія, висловлені до розпаленої дітвори:
„Більше вже не буду вас учить. Повний 17 літ
учив я ваших батьків і матерей, ваших старших
братів і сестер і вас основ правди і любови. Не-
навість називав я поганю річю і пер ніколи не
кермував“. Мабуть чи не найбільшою його
привиною було оснування аракового діточого
хору, якому в часі одного виступу сам староста
виписнував 500 зод. допомоги (на одіж для ді-
твори). В школі належав до найкращих методи-
ків. Від політичного життя стоїть осторонь, бо —
як сам каже — „Ми, учителі українці, ніяких
пронів не допускаємо; нам навіть не тільки
анати, аа що нас переносять...“ Перенесено п.
Моравецького в стані недуги. Тут слід зазначити,
що в того повіту перенесено двох наших учи-
телів на західні землі Польщі цього року з
весною.

4) **СТАНІСЛАВІВЩИНА.** *Прилеп Юрій*
з Вриш перенесений до воєводства маріашан-
ського в далеку сільську закутину. Лилик на мові

л. писар: Теодор Танасійчук, студ. мед. вет., без функцій. Почесним головою вибрано вже втретє д-ра Володимира Виноградника за його великі заслуги для т-ва „Буковина“.

Новий виділ „Руської Бесіди“ в Чернівцях.

На загальних зборах „Руської Бесіди“ в Чернівцях вибрано новий виділ у такому складі: голова — д-р Лев Когут, заст. голови — Василь Руснак, писар — Євген Оленчук, касієр — Осип Кривонос, контролор — Іполит Омельський, редактор видавництва — проф. Т. Бринський, економ — Осип Термена, бібліотекар — Іван Сірецький, виділкові: д-р Василь Дутчак — ІІ Загальний, Безбородько.

Допилюйте громадських бюджетів!

В місяці грудні громадські уряди укладають причинки до бюджетів, а від 15—30 грудня причинки громадські ради мають їх затвердити. Справа допильнування громадських бюджетів є для нас незвичайно важкою, а вже в минулому році багато наших громад переконалося, скільки добра можна зробити через громадські ради і народні справи, коли допилюють — Особливо уложення громадських бюджетів. Громадські ради однієї самоуправи забирають і видають величезні гроші. Шляхи громадських грошей. В теперішній тяжкій ситуації є в нашому інтересі і нашим святым обов'язком в Югому подбати, щоб не обтяжувало наших громад про українських адміністративних татарах, а з другого боку, щоб українські гроші пішли в громадських бюджетів на користь громади і народні цілі.

В нашій громаді, а зокрема у наших громадах і в наших радних, є добра воля, щоб громадські бюджети були якнайкорисніші для громади, але цього мало. Ще треба знати, як це зробити. Щоб повчити про це наше громадянство, кооператива „Національне Об'єднання“ в минулому році книжку пос. В. Целевича „Громадська Самоуправа“. Коли хто з тих, що до діла з громадськими бюджетами або тут бути корисними для громад, не має книжки, нехай негайно купить собі її в першій українській книгарні, або замовить у кооперативі „Національне Об'єднання“, Львів, Київська вулиця № 1, а. П. пов.

Горюємо, що справа громадських бюджетів нас незвичайно важка і ми обов'язково повинні її саме тепер, коли громадські бюджети укладаються і затверджуються по громадах. Не занебуймо цієї справи, бо тут іде про величезні суми громадського гроша, за який тепер так тяжко!

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

РЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. ГРУДНЯ 1930.

ІХ. РУДНИЦЬКИЙ З НАШИХ ВИДАВНИЦТВ. „НОВІ ШЛЯХИ“. ІІ. Домашніми силами.

Як із кожною нашою організацією, що не містить доброго раніше людей: хто і що буде робити? так і в нашій організації від першої хвилини із „Новими Шляхами“ прозвучав глас. Програма була за широка: гуртувати гласів наших письменників, аналізувати з творчістю Радянської України та Європи... — що лишалося? — це цих трьох часто, надто часто! розбіжних суперечливих завдань? Кілька новелістичних творів, кілька інтелігентних вражень із подорожі, дві-три статті з мистецтва та з соціології, кілька поезій...

Може це й досить, як на наші обставини і наші брати ці речі зокрема. Першу книжку до нас з водою можна вилити, але в поточності? — вийняв том „Нових Шляхів“ є потоком води. Якщо записувати щомісяця 150 сторінок, коли на все ціле та розумне сказати на 30—40? — це одна із тих тайн організації, де спершу пишуть напір, а відтак домалюють собі голову, щоб її заповнити. По маю ніякої охоти брати на себе роль не тільки вивиса, що складає кількадесять зшитків одиниць своїх візитівкою, і значить, які між ними перші та другі, а й розповідати, майже ніколи значіння, видавці скажуть, що затримали самі в своїх споминах те, що їм найбільше до вподоби. „Нові Шляхи“ — це так само, якби хтось із моїх товаришів до сучасної європейської Герарки. Редактор Анні Крушельницький, для якого „Нові Шляхи“ мають повну повагу, не

**ODOL — цілий світ має цю назву в своїй мові:
паста ODOL запевнює зубам білість і здоров'я.**

Два українські послы на волі.

В п'ятницю 5. ц. м. випущено на волю з бержанської тюрми посла Олексія Яворського, що сидів у слідстві 6 тижнів, а в неділю 7. ц. м. посла Степана Кузика, який сидів у слідстві майже три місяці.

Одночасно слід подати, що проти посла Ол. Яворського відбулася ще 22. жовтня ц. р. розправа в Підгайцях за проступок з §§ 312 і 314 к. з. Тоді посла Ол. Яворського засуджено на два місяці строгого арешту, а хоч він не був на два місяці строгого арешту, а хоч він не був мотивував цей присуд тим, що, мовляв, „з розправи, як із ноторичної діяльності обвинуваченого як посла суд набрав переконання, що обвинувачений в будучності не поправиться“, а тому на умовний присуд не заслуговує.

Справа 6. послів.

Пишуть нам з Чорткова:

Слідчий суддя в Чорткові постановою з дня 5. ц. м., виданою після інтервенції д-ра Вол. Електровича, рішив остаточно випустити ув'язнених у слідчій в'язниці 6. послів о. пралата Леонтія Куницького, за кавцією 3000 зол. й Івана Заваликута за кавцією 2000 зол., а сенатора Василя Бараника і Миколу Кузьмина без кавції. О. Куницький, п. Заваликут і п. Бараник перебувають у слідчій в'язниці в Чорткові, а п. Микола Кузьмин в Тернополі. Проти тої постанови слідчого судді зголосив тут прокуратор відклик, який буде розглядати тут трибунал щойно в наступному тижні, правдоподібно в понеділок або вівторок.

Закінчення процесу в Москві.

Як відомо, процес „промислової партії“ в Москві закінчився засудженням 5 інженерів на кару смерті. В Москві переконаємо, що засуджених не розстріляють. Після прочитання присуду інженір Рамзін, засуджений на смерть, виголосив промову такого змісту:

„В останніх з роках я був найгіршим ворогом радянської влади і якщо ця влада засудила мене на смерть, то це сталося справедливо. Як боровся проти комуністів усіми силами й способами. Я був глибоко і твердо переконаний, що політика радянської влади є ала і хитка, тому

був її ворогом, але тепер я бачу виразно, що в сучасності є лише два шляхи розвитку людства: один через Москву і Кремль до соціалізму, а другий через Париж до капіталізму, бо Париж є печальною кухнею, де вариться ворожа для більшовишів робота, де готуються імперіалізм і мілітаризм. Тепер бачу, що хоч ми боролися всіма силами проти комунізму, то комунізм іде гігантськими кроками до успіху, а цей рік приніс п'ятилітній великий здобуток. Мене засудили на смерть, але я не протестую, бо свідомий того, що я маю на сумління стільки гріхів проти пролетаріату, що з таким татаром на сумління я і так не міг би жити. Ліпша смерть, як таке життя. Але як мене влада помилює, то я влянуся, що дала своє життя і сили віддам пролетаріатові! Буду вірним громадянином СРСР та будівничим соціалізму“.

Очевидно, що вся ця промова подиктована ДПУ для компрометування „контрреволюціонерів“ і для агітації, так як і в харківських процесі.

Вибірчі висліди до сойму.

ДОЛИНЩИНА.

Громада:	11	1	7	14	22
Долина ч. 14	189	603	216	14	3
Долина ч. 16	565	309	170	36	2
Гравів	406	58	—	4	—
Іземня	3-6	87	—	2	—
Яворів	180	80	3	7	—
Якубів	166	145	—	4	—
Княжолука	332	328	8	—	—
Лопни	193	79	—	—	15
Лопанка	160	400	—	7	—
Максимівка	118	59	1	—	—
Мізуни	1090	200	—	—	—
Надіва	635	90	8	—	—
Нягрин	126	111	—	—	—
Новоселиця	301	85	50	24	54
Новошин	393	19	—	—	—
Падиків з Вигодою	196	216	—	—	—
Раків	667	44	21	—	—
Рахня	260	175	30	5	—
Слобода Долинська	20	243	—	—	—
Суходіл	306	53	—	—	—
Тростянець	448	48	—	—	—
Тура Мала	86	61	2	—	—
Веліж	460	350	12	149	—

Висліди виборів з громад: Белеїв, Вилків, Долина ч. 15, Дебелівка, Гофунгсав, Кальна, Липовиця, Людвиківка, Солуків, Сенечів, Те-

бує обставити журнал у першу чергу тими, яких має під рукою: членами своєї рідні (чотири особи, не рахуючи псевдонімів). Син редактора, Іван, двигає на собі половину тягару, він семидієльник: поет, критик, драматург, перекладчик, мала, хроніст і те саме, чого в даний момент треба. Не можна йому заперечити поетичного хисту, може й малайського (нехай про це скажуть критики мистецтва) і багато-багато посидючості та доброї волі. Але від таланту, що шукає ще форми свого вислову, що змагається із словом, тикає на порогах кожної думки, від такої стадії до представницького передового автора глибокого журналу таки трохи за далеко.

Великі поєми І. Крушельницького, що самі блиснуть дібраним висловом, вдатним образом, штудерною римою — ллються, як вода з водопроводу. І ні автор, ні редактор-батько не розуміють, що вода налита в велику ванну не в чистіша від води в скляниці, а коли є й глибина — то не в цьому її вартість. Одним словом нині вже талант І. Крушельницького має ознаки часто безнадійної недуги: графоманії, тому, що автор може (або мусить) писати багато і все те йде до друку на гарній папері. Його „Розмови з Гофманстелем“ пахнуть металоманією або містифікацією. Скільки літ мав тоді той могодець, коли слухав Гофманстала? Чи справді те, що сказав йому Гофмансталь має щонебудь спільного із поглядами про творчість, висловленими Гофманстелем у його нарисі „Поет і наша доба“.

Досить прочитати критичні оцінки І. Крушельницького про наших поетів, щоб переконатися, що він не має в цьому напрямку ніякого хисту; адже дружне футуропоєзи та декадентизму різних мазунів ні трохи не кращі від тих, на які кидає громи в своїх рецензіях.

Коли сам редактор журналу А. Крушельницький узяв на себе роль кристалізування громадської „деології“ — справа стоїть ще гірше. Можна йому признати все: і певному енергії і темпераменту суспільного діяча і талант пе-

дагога — але не санатора нашого духового життя суспільно-політичними статтями. Ідея культурних взаємин із Радянською Україною, критика старої „буржуазної“ психіки, завдяки якій гине чи мусить згинати айгніла Європа, основи нового світогляду, що мають нам розплести очі на майбутні шляхи нашої нації — чи все це має щонебудь спільного із тими смішними атаками на різні гріхи нашого громадсько-політичного життя розмазані між Руською вулицею і Центральною Каварнею?

Світогляду не змінюється поємічними статтями. Симпатії для культурної праці на Радянській Україні родяться під впливом довершених творчих одиниць, що працюють у тамошніх переважних умовах. Ми воліли би читати в „Нових Шляхах“ передруки найкращих творів радянської літератури, нехай би і наскрізь партійної, ніж мляві реферати чи газетні статті.

Про культурний рух на Радянській Україні можна із „Нових Шляхів“ довідатися мало; є там доривочні, випадкові огляди, адебільша наче не статистичною, реєстр фактів, щось, якби оцінювальні відомлення без ніякої спроби синтезу. Про нові твори, видавництва, журнали, наукові студії — майже нічого. — усе „з другої руки“, якби писане людьми, що реферували про щось, чого самі не бачили і не вельми добре знають.

А як стоїть справа з іншими культурами? — Щоб наблизитися до джерел чужої культури, треба її в першій мірі знати. З культурою якої нації пробували нас „Нові Шляхи“ досі запізнати? З російською? З німецькою? — не згадуючи вже інших... Ті випадкові імена, які надруковано на сторінках цього журналу, вихоплені зовсім наосліп, не характеризують ані даної літератури, ані головних течій сучасного європейського письменства, ані самого журналу. Редактор „Н. Шляхів“ А. Крушельницький та його навближчі співробітники стали посередниками між світами, між ними самі бачують як блудні порі.

ресівка, Туря Велика, не пересилаємо а той причини, що або наших мужів довіри до комісії в тих громадах не допущено, чи їх звідтам усунуто або заарештовано, або вислід виборів підчас подорожі з районної комісії до Окружної Вибірчої Комісії підпав такій метаморфозі, що тепер годі навіть у приближенні його подати.

ВИБОРИ ДО СЕНАТУ.

РАДЕХІВЩИНА.

	11	1	7	14	20
Радехів	469	806	6	49	—
Холодів	660	309	—	4	—
Стоянів	318	380	1	5	—
Витків Новий	161	463	1	81	—
Витків Старий	154	75	—	—	—
Сушно	178	119	—	—	—
Ордів	96	44	—	—	—
Нестанів	198	80	—	—	18
Станів	107	79	—	—	—
Павлів	186	168	—	—	—
Дмитрів	344	167	59	2	—
Оглядів	336	70	2	—	—
Монастирок Огляд.	219	22	—	—	—
Опілько	100	77	—	—	—
Нивні	426	21	—	—	—
Туре	290	36	—	—	—
Хмільно	234	82	—	—	—
Кустин	89	68	—	—	—
Завидче	241	48	—	11	—
Руденко Ляцьке	42	56	—	—	—
Руденко Руське	17	66	—	—	—
Миколаїв	269	104	—	—	—
Барилів	134	120	—	14	—
Волиця Барилова	131	54	—	—	—
Куликів	92	32	—	—	—
Синьків	64	120	—	—	—
Немилів	222	101	3	—	—
Мукане	138	25	—	1	—
Середопільні	190	61	—	—	—
Пиратин	180	140	—	—	—
Тетевичі	205	54	—	—	—
Сабанівка	36	46	—	—	—
Вілька Суш.	6	75	—	—	—
Полове	112	50	—	—	—
Разом	6644	4218	72	167	18

Є це висліди, оголошені предсідниками обводних комісій. Не маємо дотепер відомостей з комісії: Лопатин, Топорів, Ганунин, Криве, Трійця, Столяни, Грицьовий, Ляшків, Шуровичі, Сморжів, Батів, Стремільче, Увин, Тарнівка, Майдан Старий, Романівка Шуровицька, Романівка Стоянівська, Підмонастирка, Йосифова, Мирова і Гутиська Турянського.

З цих комісій сподіємося найменше 3000 голосів на 11-ку.

Ревізії й арештування.

ГОРОДЕНЩИНА.

Дня 27. листопада ц. р. перевів місцевий постерунок основну ревізію в Повіт. Союзі Кооператив в Городенці. В ревізії брало участь 8 державних і 3 міських поліцаїв, у присутності команданта постерунку і комісара. Ревізію роблено незвичайно основно — головню в канцелярії кожний клаптик паперу перейшов через руки. В магазині розпечатувано пуделка, розбивано пачки, отвирано мішки і т. ін., а навіть пивниця була докладно оглянена. Ревізія тривала від год 5.30 до 10. вночі. Заквествіоновано карту української землі під Польщею (вид. РСУК), яка від кількох літ находилася в канц. Союзу, реферат „Коли кооператив є визволенням народу?“, квестіонарі та статистичні дані з ділянки сільського господарства. У службовиків передано особисту ревізію аж до скарпунку включно, при чому арештовано інкассента Курілюка. Одночасно передано ревізію в прив. помещканні інж. Білінського, 6. кандидата на посаду, якого рівнож арештовано.

В Серафиміях арештовано студ. консер. Козаченка. — Всіх відставлено до Коломиї.

В Раківці арештовано чотирьох селян за збирання матеріалів до опротестування виборів. При соймових виборах не допущено там мужа довіря листи ч. 11 і не проголошено зовсім вислуду виборів, але всеж таки між населення дісталася вістка, що листи ч. 11 не дістала ані одного голосу. Це незвичайно обурило загальні виборців, які твердять, що готові під присягою ствердити, що голосували всі поголовно на листу ч. 11. Арештованих передержано 4 дні у в'язниці в Незвиськах і відставлено їх до Городенки, звідки їх зараз випущено.

РУДЕЧЧИНА.

Андрія Чоловського-Ластовича, сина Михайла, 23 літ, з села Чайковичі, пов. Рудки, арештовано дня 27. листопада ц. р. У нього перевело ревізію двох поліцаїв і в'їт. Нічого не найшли і нічого не забрали. Арештованого перевезено до Львова, а потім до Яворова. Під

час ревізії один поліцай запитав: „Може старшого?“, на що в'їт махнув рукою і сказав: „Най їде той“. Небагато потім була ще й друга ревізія. Забрали чеки з пренумерати газет і кілька карток скриптик матуриста (молодшого сина) та шкільне свідоцтво маленької дівчинки.

КРЕМ'ЯНЕЧЧИНА.

З Крем'янця повідомляють нас, що з крем'янецької в'язниці вже випущено всіх тих, що були арештовані у зв'язку з виборами, або в підозрінні у причетності до УВО. У в'язниці залишився лише б. пос. Семен Жук, який вже дістає акт обвинувачення.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

Дня 27. листопада ц. р. вийшов на волю з в'язниці в Коломиї гром. Жутаєвич зі Серафимієць, пов. Городенка, wraz з трьома своїми синами, арештованими при кінці вересня під замітом підпалу жидацької соломи в Серафиміях.

Дня 2. грудня ц. р. випущено на волю Сербинського (пересидів 9 тижнів), студ. Хомового, Хамова, Рибчука і Гавдуника (по 6-тижневим слідчим арешті), арештованих під замітом писання до городенської поліції анонімів.

Крім того вийшло ще на волю чотирьох селян зі Серафимієць, між ними й голова чит. „Просвіти“ Лучицький та О. Рибіцький, абс. гімназії з Незвиськ.

Лавреат мирної нагороди Нобля.

Архиепископ Седербьом.

Появилися короткі звістки про те, що цюгоричну мирову нагороду Нобля дістає архиепископ з Упсали Седербьом. Це прізвище не каже широкому загалові читачів європейсько-американської преси нічого. Вже при останній премії, яку розділили між міністрів анжордонних справ Чемберлена, Бріяна та Штресмана зацікавлення до такої почеси значно ослабло. Міністри великих держав можуть зробити більш як хтонебудь для всесвітнього миру, але коли цей мир тримається на таких підставах як нині, не можна мати для нього великої пошани.

Хто-ж такий Натан Седербьом? Це найбільшійша постать у нинішній протестантській церкві, яку він сильно оживив своєю працею. У 28-ім р. життя в 1894. скінчивши свої богословські студії в Упсалі приїхав він до Парижа як пастор шведської кольонії моряків, що працювали в французьких пристанях. Тут почав він цікавитися студіями над „Зенд-Авестою“ і дістав диплом доктора в Сорбоні за свою тезу „Майбутнє життя в маздеїзмі“.

У 1902 р. став професором теології в університеті в Упсалі, а в 1912 р. проф. історії релігії в університеті в Лейпцигу. У 1914 р. його призначили архиепископом в Упсалі себто головою офіційальної шведської церкви. Арх. Седербьом зумів увійти в порозуміння з англійською церквою і зєднати її в спільний союз. Він пробував об'єднати всі християнські церкви і скликав підготовчу конференцію „неутраляних“ до Упсали в 1917 р. перед загально-християнським конгресом, що відбувся в Стокгольмі у 1925 р., на який запрошено також представників католицької церкви як активного члена (католицька церква відмовилася взяти участь у цих нарадах і вислала лише своїх неутраляних слухачів).

Седербьом був організатором цього діла. Він є автором численних творів, з яких найважливіші „Поява і розвиток віри в Бога“, „Проблема релігії у католиків і протестантів“ (книжка про т. зв. модернізм), „Гумор і меланхолія“, глибока аналіза владі Лютра, що викликали різкі протести між правохристиянськими лютеранцями. Головною ідеєю Седербьома було підготувати мирну атмосферу між народами та ріжними церквами при допомозі якнайтісніших їх взаємин.

Виставка аматорської фотографії.

У неділю в год. 5-йі попол. відчинили в салі „Академічного Дому“ при вул. Оупінського „І-у Виставку Української Аматорської Фотографії“ заходом Українського Фотографічного Т-ва у Львові, якого головою є д-р С. Дмоховський. Мала зала ледви помістила перших відвідувачів, а її стіни вкриті густо експонатами.

Чуємо зі здивуванням, що це перша цього роду спроба у нас. Із передмови до каталогу виставки, довідуємося, що перші, які звернули увагу на роль фотографії були стрільці У. Г. А., що заснували при пресовій квартирі окрему „секцію світлиць“. Від одного кружка до другого, від товариства до товариства, довга була дорога аж до заснування першого нашого товариства фотографів-аматорів.

На цій першій виставці між 270 експонатів ми находимо вже першорядні мистецькі зразки, поруч звичайних зом'яганих спроб. Не маємо

тут змоги виходити в подробиці оцінку поодиноких зразків; може це краще зробити хтось із факівців. Та навіть лийі шперне увагу, що знимки О. Валицького стоять на першому місці.

Тисячі наших громадян, що в кончності або в приємності відвідують раз на рік професійного фотографа, можуть скористати з нагоди цієї першої нашої виставки і переконалися, що наші аматори вже перевищили професіоналів. Є на цій виставці також фотографії, які можна придбати і які можуть стати окрасою найкращої кімнати та обстановки.

Виставка триває до 14-го ц. м.

Дух червоної армії

Рига. А. Т. Е. У відділах черв. на Україні було кілька випадків бунт меншужі воїни вийшли з касарень і пішли по вулицях із окликами проти В Умані новобранці вбили комісара ку. В Києві викрито військову кошіну організацію, яка приготувала Командант воєнної округи Яків вид. розв'язати кілька полків.

ОСТАННІ ВІСТІ

ВБИЛИ Б. МІН. ГРУЗІЇ.

Дня 7. грудня в Парижі вбито бувш. стра внутрішніх справ соціалістичного Грузії Рамішвілі, коли він їшов на збор зинів-емігрантів. Убивник сказав, що комуніст. Крім політичних мотивів убивства мабуть, і особисті.

ПОМИЛУВАЛИ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМІ.

Дня 8. грудня відбулося спеціальне дання більшовицького найв. трибуналу в ві членів „промислової партії“. Мотиви дду читали ок. 55 хвиля. Присуд засуджує нстріл і конфіскагу майна: Рамзіна, Каліна, Ларічева, Черновського та Федотова. Трьох ших обвинувачених, Купріянова, Оскіна та на на 10 літ тюрми. Центральний виконув комітет змінив Рамзінові, Черновському, і літнікові, Ларічеву та Федотову кару смерті на 10 літ тюрми. Купріянові, Оскінові та Ситнові зменшив кару з 10 на 8 літ тюрми.

У Москві закінчився 8. грудня пр. бітників фабрики „Вулкан“ у Ленінграді винувачених у деструктивності. Дво, Станчика та Гульдіна засудили на кару одного на 8 літ тюрми, кількох інших на карі.

КРИЗА ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ.

Барту зрікся місії створити кабінет. Преа Думерг поручив сен. Лавалеві місію створення кабінету. Тардіє обіцяв йому співпрацю. Лаваль почав переговори з Ерїо, Даладіє та Шероном.

САМОГУБСТВО КОНСУЛЯ СРСР.

Римська преса помістила платний некро льог про смерть першого секретаря амбасад консуля СРСР Евг. Левіна. Він помер в амбасаді. Кажуть, що це було самогубство.

НАМАГАНЕ САМОВБИВСТВО Й УБИВСТВО

24-літню Йос. Валюх болів зуб. Вона гшла до Каси Хорих, та що це було лат. св. каси була замкнена. З болу кинулася під травай при вул. Баторія. Моторовий трамвай ала жав і легко контужені Валюх відвезли до шпиталю, де їй виврали зуб.

В Ульвівку (біля Ширця) невідомі люди стріляли Івана Гаврилюка, коли він у своїм сад закладав сільця на заяців. Говрилюк, потіснений кількома кулями в голову, згинув на місці.

Магазин жіночої конфекції

Адольт Барі

Львів, вул. ГАЛИЦЬКА 10/1 пов.

поручає плащі і сукні англійські та вечірні 1031 — у великій виборі.

НОВИНКИ

— Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Ха Фотограф Лев Янушевич.

— На дар „Просвіти“. З нагоди 62-ліття існування і праці Т-ва „Просвіта“ висилаємо з нинішнім числом нашого часопису складанки тогж Товариства для облекшення висилки громадянам жертв на „дар Просвіти“. Роковини повинні стати для нас усіх хвилиною збірноїшої застанови й обнови по всіх наших читаннях, установах, родинях. В ці роковини докладом, що всі ми вірні кличам „Просвіти“, всі йдемо разом з „Просвітою“ на зустріч цю золотому“. Допоможіть нашими спільними зусиллями і жертвами розпалити в душах наш іскру жадли знання, науки, допомоги

жорсткі крашій-завтрінній день! Збираймо між собою і пересильймо жертв на розбудову освітнього життя! Бо тільки спільним скріплюванням освітніх змагань засвідчимо нашу участь у щоденності народного життя.

— **Проситись всіх учителів і управителів** селянських та вселянських шкіл, які в останніх місяцях були звільнені зі служби, завізані в урядованні, перенесені в нечинний стан і смертнурі або перенесені „для добра школи“ в іншу місцевість, подати в найкоротшому часі всі подробиці інформації з точними даними Українській Парламентарній Репрезентації на адресу: Варшава, Союз, Український Каюб.

— **Загальні Збори „Достави“.** Пригадуємо, що завтра, в середу 10. грудня 1930 р., відбудуться у Львові в залі при вул. Домініканській ч. 11 Загальні Збори церковної кооперативи „Достави“. Вони будуть замітні тим, що в цій році припадають 25-літній роковини оснування цієї установи. Можна надіятися, що на Зборах виявляться не тільки члени „Достави“, але й заступники наших фінансових та інших економічних інституцій, які в перших починах тої установи причинилися багато до її піддержання і поширення. Там присутні дістануть перегляд дотеперішньої праці „Достави“, там будуть намічені теж загальні й подробиці напрямки для дальшого розвитку церковної штуки і прикрас наших церков.

— **Особисті вісті.** В українським університеті у Празі одержав ступінь доктора прав п. Грицько Шевчик, адв. кандидат в Земуні. П. Шевчик по поверненні з італійського полону живе від 1919 року в Югославії та дав себе пізнати статтями про українське питання, співпрацюючи в хорватській пресі („Обзор“ і інші).

— **За дезерцію.** Владислав Дурка, вояк полизанського полку стрільців не любив військової служби і дезертував з полку та втік до Німеччини. Але згодом затужив за родиною і бажавши відвідати її, переходив нелегально кордон, щоби відвідати родину. Польська сторожа його арештувала, а військового суд у Познані засудив Дурку за дезерцію на 4 роки в'язниці і втрату громадянських прав.

— **Колективізація.** В селі Шмолковинцях на Радянській Білорусі селянин Губарев, діставши наказ віддати весь свій маєток місцевій комуні, підпалив свою хату, з розпущеною застріляв жінку і дітей та комісарів, а потім сам втопився в криниці. Кілька днів перед тим він говорив сусідам, що волить умерти ніж жити в комуні, де селянин працюють на те, щоби з їхньої праці жили комуністи, а сами голодують і терплять насилья комісарів.

— **Дівчина з голубиним серцем.** У Вильні арештовано 16-літню дівчину Рахелю Берман, яка смертельно поранила свою матір і брата. Виявилося, що підчас сварки Рахеля скопила сокири і вдарила нею по голові брата, а потім матір. Брат викинувся, а матері не вдалося лікарям вдержати при житті.

— **Новий твір Ремарка.** У російським і польським перекладах появився новий твір Ремарка з. з. „Поворотна Дорога“. Ремарк признається, що писав цю книжку не раді, тільки на просьбу видавців і що тому цей другий твір напевно слабший, як „На заході без змін“. Рівночасно в німецькій пресі появилася життєпис голосного тепер письменника, Ремарк уродився 1898 року в Оснабрюку у Вестфалії. Його батько був білким інтродуктором і не маючи надії утримати сина на студіях в гімназії, післав його до учительської семінарії. Не скінчивши семінарії, Ремарк пішов добровольцем на війну і був тричі ранений. По війні був деякий час учителем і жив у глухій провінції на самоті та у хвилинах від праці в школі, писав свій перший твір. Кількох видавців відкинули його „На заході без змін“ і не хотіли видати цей твір, побоюючись, що втрачати на цій творі, аж по двох роках один видавець згодився видати твір невідомого автора і заробив на нім мільйони. Тепер видавці, що відкинули цей твір дуже жалують, що не хотіли пусити в світ твір Ремарка і боялись, що ніхто не купить книжки якогось там автора. Досі в світі видано 4 мільйони примірників цього твору, а його автор став багатим. Тепер Ремарк живе у Берліні (Фріденау) ситий золота і славий.

— **Також славний.** Кат Брумарський приїхав із Праги до чеського міста Знаїма, де мав повістити одного абижника. Перед готелем, де застали кат, зібралася велика товпа жінок, де запросили кат дати їм на пам'ятку свій автограф. Брумарський виявив себе як джентельмен і дав 300 жінкам свої візитівки з власноручним підписом. Кат сказав у розмові з жінками, що відколи він обняв посаду кати, дістав аж 6000 любовних листів та подружніх оферт і що жіноцтво дуже ним інтересується.

— **Вже 86-ий уряд французької республіки.** У зв'язку з упадком кабінету Тардіє, французька преса пригадує, що уряд, який тепер твориться, це вже 86 уряд за 80 літ республіканського у-

строю Франції. Від 1871 року до 1930 було 12 президентів французької республіки.

— **Великі мрії над Парижем.** На днях Париж оповили такі мрії, що на вулицях можна було бачити тільки в промірі одного метра, а ввечері прохажі спотикались один об другого. Вулицний рух був майже зовсім припинений, навіть автомобілі та трамваї деякий час спочивали. Таксамо пасажирські літаки не відлітали зовсім.

— **Жіноча цікавість.** До Лондону приїхав відомий французький виконавець пісень та фільмовий артист, божок жіноцтва Маврикій Шеваліє. Театр, де мав цей артист співати пісні, заповнився публікою по береги, а перед входом до театру товпилося може 2000 дівчат і дам, які не могли дістати білету і хотіли бачити своє божинське бодя перед театром. Коли Шеваліє надїхав автомобілем, жіноцтво залило всі входи до театру, приволодило поліціянтів зійти зі сходів і натовп був такий страшний, що дві гімназистки зімліли і їх відвезено до лікарні, а одну старшу даму стратували ногами на смерть. Коли артист входив до театру, то жінки привитали його такими ентузіастичними і пискливими окликами, що Шеваліє говорив потім жартом: „Від того крику мене болять вуха і я готов оглухнути через своїх поклонниць“.

— **Зле без розводу, але з розводом теж не добре.** Друкарський складч Ріман із Ляйпцига жив із своєю жінкою в неагоді і вкінці рішив узяти з нею розвід. Якійсь час вони жили окремо, але згодом Ріман відчув, що хоч його жінка сварлива, то всеж він таки любить її і що без неї йому ще важче жити як з нею. Він пішов до дому розведеної жінки і просив вернути до нього. Жінка відповіла, що не думає вертати до чоловіка, який щойно прогнав її від себе. Коли Ріман приходив до жінки кілька раз, це спричинилося їй і вона вкінці просила його замкнути двері з другого боку. Огірчений чоловік стріляв до жінки, смертельно ранив її, а потім сам застрілявся.

— **Як жив Штреземан.** У Ляйпцигу вийшла книжка Антоніни Валентин про життя і діяльність великого німецького державного мужа Штреземана. Авторка книжки малює Штреземана як людину надлюдської праездатності, людину, для якої не існувало особисте життя, тільки життя для суспільності. Весь час він посвячував політичній праці, а родині тільки короткі хвилини спочинку, та і тоді він був опанований думками про дальшу працю, а навіть не перервав в театрі Штреземан полагодував телефонічно різні громадські справи.

— **Мозок Леніна під мікроскопом.** „Н. В. Журналь“ подає, що мозок Леніна вислано з Москви до Берліна для спеціальних наукових мікроскопічних дослідів. Мозок розділено на 34000 частин. Професор д-р Фогт усталив, що мозок Леніна був більший як мозок пересічної людини і що його зовні сильно розвинені, але зовні, в яких зьокалізуються здібності віри, мистецької здібності і почування, зовсім заниділи і аномально нерозвинені.

— **Нові знахідки в Помпеях.** При копанні ровів здовж вулиці Абунданції в Помпеях, викопано підземні келії, де найдено багато золотої і срібної монети із часів римського царства та республіки, найдено там також золоті наرامеники, жіночі прикраси, тарілки, ложки та багато цінних виробів грецьких та римських мистців. Розкопками в Помпеях заопікувався професор Маюрі, директор інституту розкопок.

— **Справлення помилок.** Вчора поміщено в „Ділі“ (ч. 273 з 9. грудня) статтю п. з. „Пам'яті Евгена Чикаленка“, в якій зайшла прикра помилка, а саме подано невірні написи на проп'ятій таблиці в честь пок. Чикаленка. Напис на цій таблиці звучить так: „На вічну пам'ять великого громадянина, Евгена Чикаленка, основики цього дому — Українське Студентство. 7/XII. 1930“.

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК“ І „МАРУСЕНЬКА“: „ГАЙ-ТАНГ“, телефільм.

Молодий російський поручик заховається в китайській танцювотні та співаці Гай-Танг, що теж його кохав. Та на неї зверне увагу великий князь, якого адъютантом в саме цей поручик. А що російські великі князі не можуть захоуватися так ідеально як їх адъютанти і не люблять у любовних справах вечинних жартів то... кіновий глядач догадується, що виходить із таких ситуацій.

Правда, догадується тільки в частині. Бо фільм зі сюжетом неера уже використаним має хитро придумані ситуаційні ефекти. Глядачі, що не є захоплені чаром Аліи Мей Вонг, не розуміють цих двох мушкет, що пропадають за нею. Інші знову зараховують на рахунок пенхольоні китайської дівчини найважливіші людські почування. Важко цим таєм фільм відповісти

знайомим: який її рівень. Одна третина з неї складає на жертвеннику тонової фільми, в якій треба білету і пісень. А все-ж в справній аматорі міна, які кажуть, що приди-годи приємно поглядати на обличчя артистки іншої раси, яка перепадає внутрішні переживання зовсім інакшими засобами, ніж „паші“ білі артистки. М. Р.

Дописи.

— **ОНЯТИН.** (Депо про вибори в нашій повіті.) В сільському повіті не було ніякої явної української виборчої агітації. Не було кому агітувати (з кандидатів на посіді показався перед самими виборами один Білинський) та й не було можна. Ми мали відомості, що всяка спроба устроїти виборче віче чи нараду буде адавлена. І так сталося 7-го листопада з нашою довгою нарадою. Поліція при услугі провокаторів розігнала нараду. Тож всю виборчу роботу вели місцеві комітети тихцем перед чулим оком поліції і своїх платних агентів. У тім же часі безбеси вели широкі, демагогічну агітацію: обіцували, грозили, страшили, кого тільки адалося. Інвазією страшили відібраним іваліської платні, служб, нижчим урядовцям, залізничникам грозили усуненням зі служб, учителям перенесенням на захід, людям в надграницьких громадах (а в нашому повіті їх немало) за кааом ходити ввечерами по селі. Ділячі грозили службі усуненням зі служб, громадські власті перекоували, що хто не за санацією, той в воротом держави й Ізасудського і його чекає кара. Агітували за „санацією“ всі: староство, повітовий відділ, поліція, надграницька сторожа, виборчі гієни, а між ними й два типи українського походження: Володимир Баран, абітурієнт, три роки тому платний агітатор селярсьобський, а нині такий-же одини, й Іван Москалик, прогнаний богослов, даній усовець а нині гагачий безбестів. Оті два типи опльовували гірше власне українське гізздо, як самі поляки. В тіл-же атмосфері відбувалися й самі вибори до союму. Вибори до союму — можна сказати — були ще приличні: була сильна агітація, був натиск на виборців, були тут і там зловживання, але в порівнанні з виборами до сенату були ще легальні. Виборник до сенату відбувалися під таким небувалим натиском у деяких виборчих округах, що виборці з розпущи, що їм діється кривда в їх правах, плакали. Нема сумнію, що й члени комісії, які у виборчій тарачі чинили вселичну, нині того стидаться і тому не мають відваги людям в очі дивитися. А всеж такі наше громадянство держалося добре в вітній білзности громад. Найкраще держалися виборці в громадах, де були відомі експедиції. Жінки живіше інтересувалися виборами й уперто обстоювали свої права, даючи неера класичні відповіді різним виборчим гієнам. Наш мішанський і селянський загаль держався краще, ніж деякі інтелігенти, що, не вважаючи на свою незалежність, не брали участі у виборчій агітації, так, якби їх у місті чи в селі не було.

— **ЛЮДКИ К. БЕЛЗА.** (Як у нас переаоджено вибори.) У нас панував перед виборами і в часі виборів великий натиск на людей. Щоби налякати наших виборців та „заохотити“ їх до голосування на одинку, жиятиська поліція наарештувала в суботу рано перед сойкомими виборами чотирьох свідомих громадян: Гриня Севіцю, члена виборчої комісії, Мидиту Зубка, крамаря кооперативи, Гната Дулябу, агента Т-ва „Дістер“ і Михайла Демчука, касієра кооперативи та запроторила їх на постеруку в Жиятні до виходу. Ввечерю випустили їх, а Дулябу держали в темній, анмій пивниці разом з арештованими з інших сіл до повелітка. Командант поліції прислав приказ, щоби азалачити квартиру для 200 жовірів і кошев. В часі виборів муж до віри одини Нікас Киде показався „героєм“, видирав насильно жінкам виборчим наші картки та впливав одинку. Наші виборці не залікалися, про що свідчить висліз виборів до союму: наша заста дістала 257 голосів, одинка 67, на листу центролібу впадо 22 гол. Уневажнено сорок кілька наших голосів. Бо предсіник виборчої комісії Яновскі, управитель школи, заявляв на наших картках якісь незначні плями, а в двадцять кількох конвертах азалачилися подвійні виборчі картки (11 і 1). (Виборчі комісарі, як потім показалося, вихали цитуерно в кутих конверти картку одинки. — Перед селатськими виборами приїхав до Лісок заступник соймальського старости з командантом поліції зі Жиятні та в присутності громадської аперноности і кількох ралних почав доми агітаційну промову, в якій лявав людей подвоєнням варті при панських стиртах і поліцейськими шкелами, коли не будуть голосувати на одинку. — До варті — кавав він — треба призначувати старших людей, нехай агіне до ралн при стирті“. Це його автентичні слова. Треба знати, що кожної ночі мусіло відімацять людей ходити вартувати коло стирт; деякі в віддалені три кіло-

метри під селом, тому не вартувалося до-
дати думи в аналіз. В часі голосування до сенату
зіслили і один лінійський поповний виїхали
виборці картки в сінях виборчого бюро, а
муж довіря одинокі загнали, на яку листу ви-
борець голосує. Нашого мужа довіря Івана Мело-
ного кавав командант, який був присутній в ча-
сі виборів у селі, арештувати і вже прийшли по-
нього два „стшальці“, щоб його відвезти до Жля-
тива, однак він утік та приховався в дві вибо-
рів. Деякі слабодуші цим залякалися і на нашу
листу до сенату впало 162 гол., а одинокі „здо-
була“ 124. Командант поліції не був усеж таки
задоволений з вислідів виборів. Минувшої неділі
тодили вже поліція за санітарними порядками
та накладати на людей грошові карі.

Виборець.

Листування Редакції.

Виконавчий Комітет представників україн-
ських емігрантських організацій в ЧСР: Дотич-
ної брошури ми не одержали в ніякій мові. В
нинішній Вашій пошлі, замість тих брошур,
найшли ми якісь комуністичні поклики, спрямо-
вані проти блоку трьох українських партій.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Олександр Юрик, ювіляр, парох у Дро-
говижі, помер дня 22. листопада ц. р. в 81-ім
році життя в Дроговижі. Похорон відбувся 24.
листопада, в. й. п.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Модест Левицький: **УКРАЇНСЬКА ЧИ-
ТАНКА**, підручник на II. ступінь длядорослих,
Рівне 1930. Наклад Союзу польського вчитель-
ства волинської округи. Стор. 120.

А. Козаченко: **БІБЛІОГРАФІЧНА СТАТИ-
СТИКА** (спроба методології), Київ 1929. Вид.
„Українська Книжкова Палата“. Стор. 28.

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОГО ДРУКУ. Орган
державної бібліографії УСРС., жовтень-грудень,
Харків 1929. „Українська Книжкова Палата“.
Стор. 115.

**КАТЕХИЗМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНИ-
КА**. Часть II. Зложив Д. Державник. Перемишль-
Львів. Наклад кооперативи „Дружина“ у Льво-
ві, стор. 48.

Т. Г. Масарик: **ЯК ПРАЦЮВАТИ**, виклада
з 1898 р., переклав Г. В. Омельченко. Видавни-
тво „Чесько-Українська Книгарня“. Прага 1930.
Стор. 120.

ЖУРНАЛИ.

ЛІТЕРАТ.-НАУКОВИЙ ВІСНИК. Львів 1930.
Книжка XII. за грудень.

НОВА ХАТА. Львів, грудень, 1930. ч. 12.
ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Львів 1930. Вид. „Про-
світні“. Ч. 3, за грудень.

ЗИЗ, журнал гумору і сатири, Львів, 1. гру-
день 1930. Ч. 17.

ГЛОБУС, двотижневий ілюстрований уні-
версальний журнал, Київ, листопад 1930, ч. 21.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО. Прага 25. XI. 1930,
ч. 69.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР, Львів 1. XII. 1930,
ч. 23.

Głos Gminy Wiejskiej. Warszawa, Nr. 22,
30. listopada 1930.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 8. XII.
ц. р. масло пріма експортне солоне 430 зол.,
масло пріма блькове несолоне 430 зол., літра молока
0.34 сотників, літра сметани 150 зол., копа жей
1100 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський театр:
Вікторок, 9. грудня, година 7 30 веч.
„Корабли“ Слованського.
Середа, 10. грудня, година 3 попол.
„Кордін“, год. 7 30 веч. „Аїда“.
Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Вікторок, 9. грудня, година 7 30 веч.
„Корневицькі дзвони“.
Середа, 10. грудня, година 7 30 веч.
„Дорога Ангелів“.
Малий Миський театр:
Вікторок, 9. грудня, година 7 30 веч.
„Перфуні мої жінки“.
Середа, 10. грудня, година 7 30 веч.
„Перфуні мої жінки“.
Театр Новин (в селі жін. „Кольосей“):
Вікторок, 9. грудня, год. 7 30 веч.
„Откупис Амелією“.
Середа, 10. грудня, „Тітка Карольна“.
Дешевий день.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Син
білий гір“ і додатки.
ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Линарі
коханка“.
Літо: Звукова фільма: „Пропавший по-
чтирий корабель“.
МАРШЕВСЬКА: Звукова фільма: „Гай
Тант“ (Анна Мей Воні).
ОАЗА: „Княжна Маша“. Російський хор
і балалайкова оркестра.
ПАІ: „Нібеаюнгі“.
ПАЛАС: Звукова фільма: „Велика
Фоксова рені“ (Джанет Гейнор).
ПАСАЖ: „Країна безправ“ і додатки.
ПРОМІНЬ: „Раз у житті“. Рекорд Тома
Мікса.
ФІЛІАМОРГІАНА: „Дівчина в пенка“.
ХІМЕРА: „Чорт в шовках“ (Іван Пе-
трович).
СІМІЛІВЕ: Докінчення Швейка і „Бі-
де пенка“.
УПІКА: Таємний д-р Фу Манчу.

Програма радіо.

Вікторок 9. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 17-45 Концерт.
Гельсінгфорс (221,4) 17-25 Оркестра.
Лондон (356,3) 15-30 Солоїсти. Харків
(126) 16-00 Концерт. Берлін (419) 7-00
Музика в готелю. Стоїгольм (435,8)
19-00 Музика Академія Рим (441,2)
12-45 Легка музика. Прага (456,2) 16-30
Радіооркестра. Осло (493,4) 17-00
Концерт. Відень (516,3) 12-00 Капела
Славінга. Будапешт (550,5) 19-00 Спів.
Ленінград (1000) 16-00 Пісні.

Середа 10. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 16-00 Програма для
дітей. Гельсінгфорс (221,4) 17-00 Ра-
діооркестра. Лондон (356,3) 13-00 Ор-
гани. Берлін (419) 18-30 Народні пісні.
Харків (126) 16-00 Концерт. Рим (441,2)
12-45 Радіокінет. Прага (456,2) 19-30,
„Весілля сорочка“ Новака. Відень
(516,3) 12-00 Капела. Будапешт (550,5)
17-30 Циганська оркестра. Ленінград
(1000) 19-00 Травесії в опер. Париз
(1724,1) 21-00 Літературна аудіція.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Піпис Елеми Вишого Муз. Інституту
ім. М. Лисенка у Львові (співачка)
ідея проф. О. Москвичена) відбується
в жалі селі Т-на в середу, дня 10. гру-
дня 1930 р. Початок: год. 7 30 вечором.
Вступ вільний. Програма: 50 сот.

Подяка. Видія фільм „Просвітні“ ім.
Шенченка у Львові почуватися до ми-
лого обов'язку вложити отсею дорогою
прилюдю поляку всім тим, що не відка-
залися вголосити освітній реферат в
читальних „Просвітні“ і в споріднених
з ними установах у Львові дня 7-го
грудня в нагоди 62-ліття існування
„Просвітні“. — Видія фільм „Просвітні“
ім. Шевченка.

Кооп. український Театр у Львові
Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в
Станіславові. 881

Любачів Сала польської Читальні:
9 XII. „Мелі“.
10 XII. „Циганка Аза“.

Театр у своєму турне вступити на
кілька виступів до Рави Руської, Сокала,
Камінін Струмчової і Львова.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИК ВАШІ буде найкраще на-
правлений у найбільшій годинникар-
ській роботі Івана Зельтенрайха
Львів на Марійська ч. 5 — з прови-
димою просимо репарції прислати пош-
тою — Старомодні жіночі годинники
переробляємо на ручні. 437

ПОТРІБНА інтелігентна особа се-
реднього віку (найкраще вдова по
свмщеннику) до ведення кухні і домаш-
нього господарства у свмщенника. Плат-
ня по умови. Зголошення слати негайно
до адм. „Діла“ для „Целебса“. 1016 3-3

БІРІЛАНТИ, також інші біжутерію
купує по високій ціні Домбровські-
Розаженські, Львів (Готель Жоржа)
Анастасія 2. 888 4-7

ПАННА з провінції літ 28, урядниця,
з браку знайомоти пошукує піку
дорогою товариша життя. Зголошення
слати Адміністрації „Діла“ під „Доляни“.
1029 3-3

ХЛОПЧИК 31, року, гарний, здоровий,
з доброї родини, до даровання. —
Ласкаві зголошення до „Адміністрації“
„Діла“ під „Ромішо“. 2-3

МАІСТЕР ПРАВ з річною адвокат-
ською практикою об'їмає з дня
15. лютого 1931 р. в сие компанія. —
Поважні рекомендації. Листи до Адміні-
страції „Діла“ під лютий 1931. 1036 1-2

АДВОКАТСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ на
провінції, що добре йде, wraz з по-
мешканням відстоюється. Зголошення
до адм. „Діла“ під „Канцелярія“. 1010 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

у честь Іх Ексц. Митр. Андрія гр. Шептицького
з нагоди 30-ліття Епископства,
відбудеться в Перемишлі дня 12. XII.
1930 р. в селі Народного Дому в год.
1039 8. вечором. 1-1

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолузка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення „Літеном“

2.600 ЗЛ. п'янина нові ЗАГРАНИЧНІ

ФОРТЕП'ЯНИ укшані у вели-
кій виборі по різних цінах,
на догідні сплати, поручає:

„Moniuszko“ вул. Зіморовича, ч. 10.
995 3-8

Подяка.

Родина бл. п. Покійного Александра
Юрика, парох-жінка в Дроговижі
складає сердечну подяку всім конда-
нальним Отцям, що взяли засадову участь
у сумній похоронній обряді дня 24.
листопада. Передовсім складає подяку Впр.
О. Шамбелінові П. Шанковському, де-
канові николаївському, що не вважачи
на свій вік і підірване здоров'я, внісав
на похорон. Особлившу подяку складає
ціла родина Впр. о. В. Федусевичеві, ві-
сидеканові та його дружині за широ-
судські почування, які завжди вниза-
ли для нашого бл. п. батька та цілої ро-
дини і за такі самі почування в часі
недуги і смерті. Дякує родина дого-
дливому сусідові Впр. О. Юнкітові
Н. Фіальваркові, який був завжди ширим
сусидом у долі і недові. Дякує Впр. О.
Юнкітові Н. Семішинові, що не пожа-
дував труду і прибув на цей сумний
обряд. Дякує Всю. О. Др. Яценкові за
гарну проповідь в церкві. Дякує Впр.
О. Ст. Яворському, О. Р. Володарові,
О. Т. Серапові, О. Вірчаківі та О. Н.
Кіндієві за надгробну прощу. Нашим
свокам Всю. О. Ст. Яваскові та його
дружині і Всю. О. д-р А. Ішаківі, які
приїздили віддати останню прислугу Не-
стороні у своєму роді. Всім отцям Отцям
дякує родина не тільки за останню при-
слугу, але і за те, що всі Отці у відправі
Св. Літургії поминали в молитвах на-
шого батька за його упокій. Висноу дя-
кує родина церковному брацтву, як та-
коже парохіян, що на своїх плечах від-
несли тільні останки свого догодо-
ного пароха на місце вічного спо-
чинку.

Дроговиже в грудні 1930 р.
Матильда Юрик, жінка. Сини: Кон-
стантин з жінкою Теофілією та дити-
ми Марсю, Теофілем, Оленою і Алек-
сандром, О. Николай з жінкою Лео-
польдиною та дитими Мирославою
і Євгеном, О. Юлія з жінкою Яро-
славою та дитими Оксаною і Львом.
Доньки і зяті: Александра Андрасе-
вич з донькою Марією, Стефанія і О.
Василь Матвійки з дитими Марією
і О. Василем Давидович, Іреною, Ми-
роном, Василем, Надею і Богданом,
Софія і О. Николай Степанови з дити-
ми Ярославом, Іоаном і Мартою.
Марія і О. Лютослава Кусі з дитими
Іреною і Богданом. — Брат Покійного
о. д-р Стефан Юрик 1-37

45-ті

Звичайні Загальні Збори
Уповажнених

„Народньої Торговлі“

Краєвого Союзу Споживчого, коопе-
ративи з відповідальністю у ділами
у Львові, відбудуться в п'ятницю, дня
26. грудня 1930 р. в год. 10-й зрану
в селі Т-на „Сокіл“ у Львові при вул.
Руській ч. 20. з ось яким порядком дня:

- 1) Відкриття Загальних Зборів Упо-
важнених (§ 93 стат.).
- 2) Верифікація протоколу 44-тих За-
гальних Зборів Членів з дня 26/XII. 1929
(§ 94 стат.).
- 3) Звіт з діяльності і бізнес Народньої
Торговлі за адм. рік 1929/30 та розділ
чистою зиску (§ 96, уст. 1 і 3 стат.).
- 4) Звіт Головного Контрольного Комі-
тету (§ 110 стат.) і його внесення на
уділення абсолютної Дирекції і Надзір-
ної Ради за адм. рік 1929/30 (§ 112 стат.).
- 5) Доповнючий вибір членів Надзір-
ної Ради і вибір їх заступників (§ 65,
66 і 96 стат.).
- 6) Вибір Головного Контрольного Ко-
мітету на адм. рік 1930/31 (§ 96 і 109
стат.).
- 7) Означення найвищої суми зобова-
зань, які Народня Торговля може за-
тїгнути (§ 96 уст. 11 стат.) і означення
найвищої межі кредиту, який може На-
родня Торговля уділити одному членові
(§ 96 уст. 12 стат.).
- 8) Означення висоти презенційної
марки для членів Надзірної Ради і ви-
нагорода для членів Головного Контр.-
Комітету (§ 96 уст. 2 стат.).
- 9) Внесення членів (§ 92, уст. 2 стат.)
і запити (§ 92 уст. 4 стат.).

Затвердженні річні звідомлення, раху-
нки і бізнес за адм. рік 1929/30 вложеної
в до перегляду НН. Членами в домішні
Народньої Торговлі у Львові, Глинок 16/1
пов. в годинах урядових Центральної
Бюра, себто від 8-ої рано до 14-30 по-
пол. від першого дня після цього опові-
щення аж до останнього дня перед За-
гальними Зборами (§ 89 і 142- статуту).

Загальні Збори Уповажнених оска-
жують правосильний компет, якщо на
них явиться половина осіб, які входить
у склад Загальних Зборів Уповажнених
Коли без огляду на цю пригадку не
явиться за одної години після назначе-
ного часу на Загальні Збори Уповажне-
них себто до год. 1-ої перед пол., до-
статочне число управнених до участі в
них, кожне число присутніх стане пра-
восильним компетом Загальних Зборів
Уповажнених (§ 104 стат.).

УВАГА: Уповажнені тратить свій
мандат, якщо не явиться на чергових
Загальних Зборах Уповажнених і не
оповідає свої несприятності (§ 101
статута).

Львів, дня 6. грудня 1930.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ

„Народньої Торговлі“ Краєвого Союзу
Споживчого у Львові:

Д-р Степан Федак, в. р.
Президент.

Інк. Юлія Мудрак, в. р.
Секретар.

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!